

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2119/2019
13.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Озрен Огризовић, адвокат из ..., против туженог Ловачког удружења „УБ“ са седиштем у Убу, кога заступају пуномоћници Мирослав и Јованка Рајковић, адвокати из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеног против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 671/19 од 07.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 671/19 од 07.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу П1 60/16 од 27.11.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., па је поништено решење о отказу уговора о раду и престанку радног односа туженог Ловачког удружења „УБ“ од 11.12.2014. године на основу кога је престао радни однос тужиоцу АА дана 05.12.2014. године, као незаконито. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади штету на име изгубљене нето зараде, и то тако што ће тужиоцу исплатити износ изгубљене нето зараде са законском затезном каматом за период јануар 2015. године – јун 2017. године у месечним износима ближе опредељеним у изреци пресуде, са законском затезном каматом од доспећа сваког месечног износа до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да у корист тужиоца обрачуна и код надлежних служби за социјално осигурање на износе из става 2. ове пресуде уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање РФ ПИО Филијали Суботица, доприносе за здравствено осигурање Заводу за здравствено осигурање и доприносе за осигурање за случај неспособности Националној служби за запошљавање, по стопама прописаним законом на дан исплате, за период за који тужилац није радио и за који наведени доприноси нису плаћени, почев од 01.01.2015. године па све до 01.07.2017. године. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу, на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 333.708,00 динара, са законском затезном каматом почев од 27.11.2018. године, као дана пресуђења, у року од 8 дана по пријему пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 671/19 од 07.03.2019. године одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Убу П1 60/16 од 27.11.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешене примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања. Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18), па је утврдио да ревизија туженог није основана.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, али ова битна повреда није прописана као ревизијски разлог чланом 407. став 1. тачка 2. истог Закона. Такође, у ревизији се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, која је учињена пред другостепеним судом, али се не наводи посебно коју то одредбу Закона о парничном поступку другостепени суд није применио или је погрешно применио, а што би могло утицати на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био радник туженог од 01.08.2012. године, на радном месту ..., где је 14.05.2013. године претрпео тешку телесну повреду на раду у виду рањавања ватреним оружјем. У радном односу тужилац је код туженог био до 11.12.2014. године, када му је отказан уговор о раду. Тужилац је достављао туженом потврде о привременој спречености за рад, да би првостепена лекарска комисија (није уважила налаз и мишљење лекара специјалисте) прогласила тужиоца способним за рад годину и по дана након повређивања. Одлуком другостепене комисије потврђена је оцена првостепене комисије и утврђено је да је тужилац способан за рад од 05.12.2014. године. Међутим, лекар специјалиста је издао потврду тужиоцу од 05.12.2014. године, која је супротна одлуци другостепене лекарске комисије, а којом је утврђено да је од тог датума тужилац привремено неспособан за рад. Међутим, тужилац ову потврду није доставио туженом у року од три дана од наступања привремене спречености за рад и није долазио на посао три дана.

Оспореним решењем тужиоцу је отказан уговор о раду због поступања супротно члану 7. Правилника о газдовању ловиштем „Тамнава“ од 24.07.2014. године, односно због непоштовања радне дисциплине која се састојала у томе што је запослени одсуствовао са посла почев од 05.12.2014. године, а своје одсуство није оправдао, нити је послодавцу доставио обавештење, као што је предвиђено Законом о раду, због чега тужиоцу престаје радни однос од дана достављања овог решења. Из образложења наведеног решења произлази да је тужиоцу радни однос престао на основу кривице учињене повредом на раду. Међутим, пре отказа уговора о раду тужени није тужиоцу доставио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, са остављеним роком од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе

упозорења. Налазом и мишљењем вештака економско финансијске струке утврђена је висина утврђене нето зараде тужиоца за период јануар 2015. године – јун 2017. године, на основу зараде коју би остварио за ефективни рад да је радио, а у висини зараде за април 2013. године увећане за минули рад од 0,4% за сваку навршену годину рада и са каматом почев од 10. у месецу за претходни месец за сваки појединачни месечни износ. У спорном периоду тужилац није остваривао никакву зараду, а решењем РФ ПИО од 06.09.2017. године утврђено је право тужиоцу на инвалидску пензију од 01.07.2017. године у месечном износу од 28.544,79 динара.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су закључили да тужилац није благовремено доставио потврду о привременој спречености за рад, у смислу члана 103. Закона о раду, али и да тужени није спровео прописани поступак пре престанка радног односа, у смислу члана 180. Закона о раду, односно није тужиоца писаним путем упозорио на постојање разлога за отказ уговора о раду и није му оставио рок од најмање 8 дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Зато су правилно нижестепени судови утврдили да је тужиоцу повређено право да изнесе одбрану и да се изјасни о разлозима давања отказа, због чега је оспорено решење неправилно и незаконито.

Правилно су нижестепени судови, као правну последицу престанка радног односа тужиоца без правног основа, обавезали туженог да тужиоцу исплати накнаду штете у виду изгубљене зараде и да му уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање за период у коме није радио, и то од дана престанка радног односа до доношења решења Републичког фонда ПИО којим је тужиоцу утврђено право на инвалидску пензију, а све ово сагласно одредби члана 191. став 1. Закона о раду.

Неосновано се у ревизији указује да су нижестепени судови требало да примене одредбу члана 191. став 7. Закона о раду којом је прописано да ако суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа, али да је послодавац поступио супротно одредбама закона којим је прописан поступак за престанак радног односа, суд ће одбити захтев запосленог за враћање на рад, а на име накнаде штете досудиће запосленом износ до шест зарада запосленог.

Према оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају није било места примени наведене законске одредбе, јер тужилац прецизираним тужбеним захтевом из поднесака од 13.10.2017. године и 05.11.2017. године није ни тражио враћање на рад, па нижестепени судови о таквом захтеву нису ни одлучивали, у смислу члана 3. став 1. Закона о парничном поступку, којим је прописано да у парничном поступку суд одлучује у границама закона који су постављени у поступку. Уосталом, тужиоцу је решењем Републичког фонда ПИО од 01.07.2017. године утврђено право на инвалидску пензију, због чега и није тражио враћање на рад.

Наводи ревизије којима се указује на висину изгубљене зараде која је утврђена вештачењем од стране вештака економско финансијске струке не утичу на другачију одлуку у овој правној ствари, с обзиром да је у току поступка утврђено да тужилац у време када је био ван радног односа није остваривао приходе по основу рада, а накнада због привремене спречености за рад нема карактер зараде, како то правилно сматрају нижестепени судови.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић